

To Guldmynter i Bergens Museum.

Ovenfor, I III har jeg meddeelt. & Afbildning af en i Af-
ghanistan funden Mynt, som ved sin Lighed med to i Viigs
og Hougs Præstegjælde i Bergens Stift fundne Guldmynter
tydeligen tilhørende giver sig som deres Prototyp. Senere
har jeg læst det fortællende Værk: *Triana's Antiqua, a de-
scriptive Account of the Antiquities and Coins of Affgha-
nistan*, by H. H. Wilson. London 1841. 4te, i hvilket
paa Pl. IX flere lignende Mynter findes afbildede,
hvorom N. 72 følgende Beretning meddeles:

I Topen (Gravmonumentet) N° 3 i Bimaranfandt.
Hr. Konigberger en liden Kuffet, hvor var et mindre
Gjæmme, dannede som sædvanlig af Steenbeller; heri var
nedsat en rund Urn af Steatit, hvori laa forskellige Smykke-
ker og Prydelser og en stor Hængde brændte Perler (brunt
pearls). Udenfor Urnen var en stor Hængde fin Jod, hvori
fandtes en smuk Pagode lig Prydelse af Guld, andre brændte
Perler og dyv og tyve Kobbermynter af den store Tykke, hvis
Mynter have paa Adversen hans Bristbillede og paa Rever-
sen en Rytter med græsk Omkrift, lidt varierende paa de
forskjellige Mynter, saaledende: **BACIAEVC BACIAEΩN**
ΩΤΗΡ ΜΕΓΑC d. e.: Kongernes Konge, den store Kærlig.
Mynternes, tænker jeg, berettiger os til at henregne Monumen-
tet til, eller om vi vil maae tillade os saar meget, dog til at
formode, at det er et Værk af den Tidsalder, hvori Mynter-
ne vare cirkulerende. De bære det vel bekjendte Præg af den agte
Ages-Familie, forsaavidt Rytteren angaaer, men de frem-
vise et Bristbillede, som ikke er sædvanligt paa deres

Prototypum; de have endvidere en Egenhed deri, at de mangle
en indtilandsk Omtegnelse. - Denne Fjertes & Hjunders findes
i stor Mængde, og oven en vidtstrakt Landstrækning; fra
Bughram erholdt jeg i 1833 171 Styk, i 1834 267 Styk og i 1835
257. Ved at anstille Betragtninger over Monumentals
Alde, maae vi erindre, at det er yngre end de første Konger
af Ajes = Dynastiet, hvis Hjunder, baade med Hensyn
til Arbeidet, og til Reenheden af deres græske Omtegnelser,
maa henføres til samme Tid, eller saa omtrent, som den
anden Klasse af de græske = baktriske Souveræner, saasom
Apollodotus, Menander, Antimachus o. s. v. Det maa
endvidere bemærkes, at den Fjerte og hans Familie, hvis Hjunder
er fundne i disse Steder, alene kan have været en Gren
af den store Ajes = Familie; thi, medens hans Hjunder
i rigtig Mængde findes i Egnene vestenfor Peshawer,
er lignende Mindelser om det agte Ajes = Dynastie sjelden
eller aldrig fundne paa hinsides af Peshawar, og
selv der i ringe Antal, medens de i Nord og Ost for Pe-
schawer, og paa dette Sted selv, er blandt de talrigste af
de Hjunder, man støder paa. Vor Konge, som synes
at have hersket over et vidtstrakt Territorium, maa rimel-
igtvis have været en Erobrer. - Hans Hjunder findes
ikke alene i Kabuls District, og i Pendschab, men
ogsaa i Indiens nordvestlige Provindser, og, som det
synes, over hele Indiens Fastland."

Herad her er anført, som hører til en i Wilson's
Værk indlagte Beretning fra den Reisende Masson, som
i mange Aar opholdt sig i Kabulistan og omliggende Lande.

I senere Afdeling af Værket, hvor en Beskrivel-
se over de i Ariana fundne Hjunder meddeles, siger Wil-
son at godtgjøre, at den omtalte Ajes maa have regjeret
omtrent 50 Aar før Christi Fødsel, og om den Kongernes

Konger, hvis Navn ei er angivet, og af hvem ovenomtalte
te Høynt er foraget, yttres han i det Væsentlige Følgende:

"Hvem denne Kongernes Konge har været, lader sig
vanskeligen bestemme. Han maa have regjeret, i
Indien, idelmindste i Pendschab, eftersom en Masse
af hans Høynter findes i det vestlige Hindustan.
Præget og Indskriftens Stil henriser ham til Tiden
efter Christus, skjøndt muligens til det første Aarhundert.
— Var han en Skythisk Fyrste, som Professor
Lassen formoder? * Kongen tilhøst, paa den ene
Side Kalor til Fordeel for denne Formodning, men
det er tvivlsomt, om Indo-Skytherne trængte saa
langt ind i Indien; Ansigtstrek og Hovedhøi-
synes snarere at betyde Indere; den store Mas-
se, der findes af disse Høynter, synes ogsaa snarere
at tyde paa et Dynastie end paa en enkelt Fyrste.
Den første i Rækken, om vi kunne antage en
saadan, maa usaatvivelig være yngre end de
græske Konger i Kabul; men at han ei kan
have været meget yngre, kan studdes dels af
den græske Indskrift, dels af Epithetet. » Soter »,
som maa være laant af den sidste af de græske Fyr-
ster. Titelen » Kongernes Konge » forbinder Fyr-
sten med Ares. — Jeg er derfor tilbøjelig til at antage
at disse Høynter ere af en indisk Fyrste eller af
flere, som i det første christelige Aarhundrede
regjerede i Pendschab, og i Begyndelsen havde
Besiddelser i Vest for Indus, indtil de nødtes
til at trække sig tilbage for den indo-skythiske

* Zur Geschichte der Indo-skythischen Könige. I. 183.

Fjerte Kladphises, o concentrerede Anotangelser."

Da jeg anseer det for utvivlsomt, at Kijnderne
i Bergens Museum ere Efterligninger af de her om-
talte indiske, og disses Typer kort efter afstødes af andre,
er det saaledes høist sandsynligt, at de skrive sig
fra første eller andet Aarhundrede efter Christus.